

वार्षिक परीक्षा 2023

विषय – संस्कृत

पूर्णांक – 80

समय – 2.30 घंटा

कक्षा – 7

निर्देश:- (i) यह प्रश्न पत्र 80 अंक का है, इसमें 9 प्रश्न हैं।

(ii) समस्त प्रश्न अनिवार्य हैं, प्रश्नों के अंक उनके सम्मुख अंकित हैं।

(iii) प्रश्न पत्र ध्यान पूर्वक पढ़िए फिर उत्तर लिखिए।

1. अधोलिखितं गद्यांश पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत- 2x5=10
- राकेशः परन्तु मित्र सचिनतेन्दुलकरः केवलं क्रिकेटक्रीडां क्रीडति, सनिया मिर्जा टेनिसक्रीडां क्रीडति। अभिनवविन्द्रा तु लक्ष्यभेदनक्रीडायाम् ओलम्पिकक्रीडासु स्वर्णपदकं प्राप्तवान्। (अतः वयम् अपि एकाम् एवं क्रीडां क्रीडामः।
- विनोदः समीचीनं मित्रं यदि भवान् एकः कुशलः क्रीडकः भवितुम् इच्छति तर्हि न केवलम् एकाम् एवं क्रीडां क्रीडतु अपितु तस्यां क्रीडायां निपुणताम् अपि सम्पादयतु।
- (क) सचिनतेन्दुलकरः कः क्रीडां क्रीडति ?
- (ख) सनियामिर्जा कां क्रीडा क्रीडति ?
- (ग) ओलम्पिकक्रीडासु स्वर्णपदकं कः प्राप्तवान् ?
- (घ) अभिनवविन्द्रा कां क्रीडा क्रीडति ?
- (ङ) कुशलः क्रीडकः कः ?

2. श्लोकस्य अर्थं लिखत- 10
- वाणी रसवती यस्य, यस्य श्रमवती क्रिया।
लक्ष्मीः दानवती यस्य, सफलं तस्य जीवितम् ॥

3. वाक्यानि घटनाक्रमेण योजयत- 2x5=10
- (क) कूर्माञ्चलेषु 'दारमा इति उपत्यका प्रसिद्धा अस्ति।
- (ख) एवं नद्यां किं करोषि ?
- (ग) तदा रैमजे वदति 'देवी! का असि त्वम्' ?
- (घ) अहं जसुली अस्मि।
- (ङ) तदानीं सा नद्याः जले स्वर्णमुद्राणां प्रक्षेपणं करोति स्म।

4. मञ्जूषातः पदं चित्वा वाक्यं पूरयत- 2x5=10
- (आगमनम्, युष्माकम्, सर्वम्, पत्रोत्तरम्, अस्मि)
- (क) अहं भगवतः कृपया कुशली.....।

- (ख)सर्वेषां कुशलं वाञ्छामि।
 (ग)विषये यथाशीघ्र मां सूचय।
 (घ) शीघ्रं.....प्रेषय।
 (ङ) शेषं.....शुभम्।

5. निर्देशानुसार परिवर्तनं कुरुत—

2x5=10

- (क) अहं नृत्यामि - (बहुवचने).....।
 (ख) त्वं पठसि - (बहुवचने).....।
 (ग) युवां क्रीडथः (एकवचने).....।
 (घ) आवां गच्छावः (एकवचने).....।
 (ङ) बालकः पठति (बहुवचने).....।

6. अधोलिखितशब्देभ्यः उपसर्गान् पृथक् कुरुत—

5

विज्ञानम्, प्रसिद्धः, विहसति, अनुगमनम्, दुर्गन्धः।

7. "क्त्वा" प्रत्ययं योजयित्वा पदं रचयेत—

5

- (क) पठ् + क्त्वा =।
 (ख) नी + क्त्वा =।
 (ग) कृ + क्त्वा =।
 (घ) नम् + क्त्वा =।
 (ङ) हस् + क्त्वा =।

8. सन्धिं/सन्धि- विच्छेदं वा कुरुत—

2x5=10

- (क) अथैकदा +।
 (ख) हिमालयः +।
 (ग) चिकित्सा + आलयानाम् +।
 (घ) धर्म + अनुरागिणी +।
 (ङ) गण + ईशः +।

9. संस्कृते अनुवादं कुरुत—

2x5=10

- (क) तुम कहाँ रहते हो ? (ख) मैं उत्तराखण्ड में रहता हूँ।
 (ग) मैं कक्षा सात में पढ़ता हूँ। (घ) उत्तराखण्ड देवभूमि है।
 (ङ) विद्या सबका आभूषण है।

